

Preadviezen Resoluties en moties

Kick-Off, Najaarscongres // PerspectieF, ChristenUnie-Jongeren

Definitief – 08 november 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Amendement 1. Bij zijn is meemaken 2.0.....	3
Resolutie 1. Landbouw en natuur	5

Amendement 1. Bij zijn is meemaken 2.0

Het congres van Perspectief, ChristenUnie-Jongeren, in vergadering bijeen op zaterdag 15 november te Utrecht,

Amendement hoort bij agendapunt 11.

De indiener stelt voor om op pagina 12 van het Huishoudelijk Reglement, artikel 27 lid 1

Voorstellen, moties, amendementen en resoluties worden slechts in behandeling genomen als deze voorafgaand aan de vergadering voldoende zijn ondersteund. Dit is het geval als in totaal drie op het congres vertegenwoordigde, dan wel aanwezige, leden, de indiener steunen, of wanneer ten minste één afdeling de indiener steunt

Te wijzigen in:

Voorstellen, moties, amendementen en resoluties worden slechts in behandeling genomen als deze voorafgaand aan de vergadering voldoende zijn ondersteund. Dit is het geval als in totaal drie op het congres vertegenwoordigde, dan wel aanwezige, leden, de indiener steunen, of wanneer ten minste één afdeling de indiener steunt. Tevens moet tenminste de indiener, of een alvorens de dag van het congres aangewezen ondersteunend lid, of een vertegenwoordiger van de steunende afdeling aanwezig zijn om voorstellen, moties, amendementen en resoluties toe te lichten en te vertegenwoordigen.

Toelichting:

Het bovenstaande werd op het congres van 6 juni jl. ingediend als motie, zonder dat het Huishoudelijk Reglement als agendastuk was ingediend. Dat betekende dat het niet geamendeerd kon worden op het HR. Uiteindelijk is er een motie ter plekke op het congres ingediend en aangenomen dat het bestuur de motie opnieuw zou indienen. Dat doen we bij deze. Er is één aanpassing gemaakt, namelijk dat 'fysiek of digitaal aanwezig' in 'aanwezig' is veranderd. Dit is in lijn met de discussie die gevoerd is op het vorige congres. Het onderstaande is de oorspronkelijke toelichting:

Op het moment dat leden voorstellen, moties, amendementen of resoluties indienen is het wenselijk dat deze ook tijdens de algemene ledenvergadering, voorafgaand aan de stemming, mondeling degelijk kunnen worden toegelicht. Nu kan het voorkomen dat een welwillend doch onvoorbereid lid voorstellen, moties, amendementen of resoluties toelicht. Dat dit lid deze verantwoordelijkheid pas bij aankomst op het congres ontdekt. Inhoudelijke vragen kunnen door dit welwillende doch onvoorbereide lid niet naar redelijke verwachting degelijk worden beantwoord, daar deze mogelijk niet betrokken is geweest bij het opstellen van de voorstellen, moties, amendementen of resoluties.

Preadvis: Niet van toepassing

Het bestuur dient dit amendement zelf in.

Resolutie 1. Landbouw en natuur

Het congres van Perspectief, ChristenUnie-Jongeren, in vergadering bijeen op zaterdag 15 november 2025 te Utrecht,

Amendement hoort bij agendapunt 11.

Resolutie hoort bij hoofdstuk 'Landbouw', op pagina 4.

De indiener stelt voor om:

Titel: Landbouw

Boeren verrichten belangrijk werk in onze samenleving. Ze zorgen voor voedselproductie in ons land en spelen daarnaast een cruciale rol bij het behouden van de balans tussen mens en natuur. Boeren zijn in het (recente) verleden niet altijd goed behandeld en vooral niet goed beschermd door de overheid. De overheid heeft een grote rol gespeeld in de creatie van de huidige problemen in de landbouw door lange tijd aan te sturen op schaalvergroting op het boerenbedrijf. Die schaalvergroting lijkt nu niet langer houdbaar. Er zullen namelijk zaken moeten veranderen in de landbouw. Het stikstofprobleem en de benodigde bijdrage aan de klimaattransitie zorgen ervoor dat boeren het erf anders zullen moeten inrichten. In de toekomst die wij voor ons zien, richt de boer zich op plantaardig voedsel, houdt hij minder dieren en bestaat een groter deel van zijn werk uit natuurbeheer. Tegelijk ontvangt de boer een betere prijs voor zijn producten, wordt er meer lokaal bij hem ingekocht en wordt hij betaald en niet alleen schadeloos gesteld voor de natuurbeheerdiensten. Middels kringlooplandbouw zorgen we zo voor een duurzame landbouwsector die haar cruciale maatschappelijke taak kan blijven vervullen.

Daarbij hoort voor ons onder andere:

- Het kabinet moet een langjarig en duidelijk stappenplan ontwikkelen voor de landbouw van de toekomst. Dit geeft boeren en ondernemers in de agrarische sector houvast en een visie waarop ze kunnen anticiperen bij hun investeringen.

Er komt een speciale vleestaks, waarbij de opbrengst ten goede komt aan de boeren.

- Bestemmingsplannen en omgevingsvisies moeten boeren heldere kaders en visies bieden. Binnen die kaders moet er experimenteerruimte zijn en blijven om te kunnen innoveren. Dit kan per gemeente worden uitgewerkt in de omgevingsvisie door ambities en doelen te stellen voor de ontwikkeling van het buitengebied.

- We streven naar grondgebonden landbouw. Het mestoverschot is een grote factor in het stikstofdossier, en grondgebonden landbouw kan het evenwicht herstellen. Een belangrijke

voorwaarde is de derogatie van de Nitraatrichtlijn. We blijven aandringen bij de Europese Commissie om deze te behouden.

- We willen financiële ondersteuning voor de ontwikkeling in de gewenste richting. Boeren kunnen via een omschakelfonds door de overheid worden geholpen om te schakelen naar kringlooplandbouw. Als boeren hun verdienmodel willen verbreden, bijvoorbeeld door te investeren in groene energie, moet de overheid hier ondersteuningsmiddelen voor beschikbaar stellen.

- Boeren moeten een eerlijke prijs voor hun landbouwproducten krijgen. Er moeten daarom heldere afspraken worden gemaakt met schakels in de hele keten van land tot bord. Boeren moeten een meerprijs krijgen voor hun product als ze zich extra inzetten op het gebied van duurzaamheid. Deze maatschappelijke prijs moet inzichtelijk zijn om ook meer bewustwording bij de consument te creëren.

- Er ligt ongezond veel druk op boeren. Bij een bedrijfsovername gaat een (jonge) boer een enorm schuldenpakket aan, we willen hen financiële mogelijkheden bieden om de last te spreiden, zoals een garantieregeling, of de last te verminderen in ruil voor extra vergoerings- en verduurzamingsafspraken.

Wordt veranderd in:

Titel: Natuur en Landbouw

Nederland staat voor een grote opgave op het gebied van landbouw en natuur. De stikstofcrisis, de klimaatcrisis en de achteruitgang van biodiversiteit en waterkwaliteit vragen om fundamentele keuzes over hoe we ons land gebruiken en inrichten. De huidige vorm van landbouw vraagt te veel van de aarde en zet haar functioneren onder grote druk. Dit kan zo niet langer doorgaan. Wij hebben de taak gekregen om rentmeesters te zijn van Gods schepping. Dit vraagt om een nieuw perspectief op natuur en landbouw.

Het ontbreken van zo'n helder perspectief heeft de afgelopen jaren gezorgd voor veel onzekerheid bij boeren. Dit heeft geleid tot veel wantrouwen en frustratie. Door als overheid een helder toekomstperspectief te bieden wordt de boer houvast gegeven, waarmee zij kunnen bouwen aan een duurzame landbouwsector. De transitie in de landbouw vraagt niet alleen om financiële steun of nieuwe regels, maar ook om een verandering in onze sociale en culturele omgang met ons landschap en onze boeren.

Dit toekomstbeeld wordt gerealiseerd samen met de landbouwsector, provincies en waterschappen. In dit toekomstbeeld wordt er ingezet op het boeren binnen gezonde planetaire grenzen, op basis van de draagkracht van de natuur. Winstoptimalisatie is niet langer leidend bij het inrichten van ons landschap. Er wordt ingezet op multifunctionaliteit, waarin bijvoorbeeld ook ruimte is voor wilde natuur, waterberging, recreatie en educatie.

Concreet betekent dit voor ons:

- Bestemmingsplannen en omgevingsvisies bieden duidelijke kaders voor een duurzame inrichting van het buitengebied, waarin water en bodem sturend zijn. Binnen deze kaders blijft ruimte voor innovatie en experimenten per boerenbedrijf, gemeente of regio.
- Natuur, biodiversiteit en schoon water zijn onmisbaar voor een gezonde leefomgeving. Binnen de ruimtelijke inrichting worden water en bodem sturend en wordt biodiversiteit gestimuleerd.
- We versterken het ‘Investeringsfonds Duurzame Landbouw’ dat boeren ondersteunt bij de transitie naar natuurinclusieve en biologische landbouw. Dit fonds biedt financiële steun en begeleiding tijdens de tussenfase waarin het nieuwe verdienmodel nog niet vanzelfsprekend is.
- Voor agrarische producten wordt het principe van ‘True-pricing’ gehanteerd, waarbij consumenten de maatschappelijke prijs van deze producten gaan betalen. De opbrengst hiervan komt ten goede aan natuurbeheer en verbetering van waterkwaliteit.
- Het leveren van ecosysteemdiensten moet worden beloond, bijvoorbeeld door middel van carbon credits of subsidies voor natuurlijke waterzuiveringsinstallaties.
- Om Nederland van het stikstofslot te halen krijgen agrarische ondernemers bedrijfsgerichte emissieplafonds. Zij kunnen zelf besluiten op welke manier zij deze doelen willen halen. Deze emissieplafonds leiden tot een vermindering van de stikstofuitstoot en extensivering van de landbouw.

Toelichting:

In het oude hoofdstuk werd er begonnen met het perspectief van de boer. Vanuit dit perspectief wordt er geredeneerd, waarna er daarna goede (concrete) punten worden gemaakt over een transitie in de landbouwsector. Het hoofdstuk heet ook ‘Landbouw’. Wat ons betreft wordt er in het politiek programma een bredere visie neergezet op de inrichting van het landelijk gebied, waarin meer ruimte is voor natuur, water en biodiversiteit. Het nieuwe, herschreven hoofdstuk heet dan ook ‘Natuur en Landbouw’. We plaatsen landbouw nu nadrukkelijk in de bredere context van het landschap en de natuur. De nadruk ligt op hoe we als samenleving het land gebruiken binnen de grenzen van wat de natuur aankan. Water en bodem worden echt sturend bij keuzes over waar en hoe we boeren. Het gaat in het herschreven hoofdstuk ook meer over samen werken aan een nieuw toekomstbeeld. Boeren blijven daarin onmisbaar, maar hun rol wordt gezien als onderdeel van een groter geheel, namelijk een duurzaam en veerkrachtig landschap waarin landbouw, natuur en samenleving met elkaar in balans zijn.

Preadvies:

Overnemen

Het bestuur steunt de inzet van de werkgroep om het politiek programma te verbreden, en landbouw in de context van natuur en landbouw te zien. De afgelopen jaren zijn belangrijke keuzes rondom landbouw te vaak uitgesteld of gewijzigd. Deze onduidelijkheid helpt niemand: de agrariër en de natuur niet. De balans tussen natuur, landbouw en hoe we hier als samenleving naar kijken is met deze resolutie beter verwoord in het programma. Daarom adviseren we het amendement over te nemen.

